

Dico 2. Vapor em e ia mo vntoy.
 Di 2. ex multo vntoy e man p vntoyum. Ma
 re hic multas exhalatōes emittit. una n e saluam. q vntoy
 manni p vntoy ex terris exhalatōib. q vntoy
 in mari vntoy. ut em p p vntoy marinis sine tribuendi. qd
 p 2. q q vntoy e carulius signat vntoy. et calis
 vntoy dicit in vaporib dnois. q em ex illis oriunt vntoy. q
 q vntoy e man flantōe de humidi. q vntoy n sōt i
 exhalatōe sicca. et em vapor humidus.

Et qm 2. q vapor movet p vntoy
 ma vntoy. Qmunt aliq movet a se. Et qm movet in
 utrunq. sicut solis vntoy vntoy. Alii dicunt movet
 a sole. Et qm q mudi solis vntoy, magis aer q vntoy.
 Alii dicunt exhalatōem p m humidam p m siccam. p m
 ei gradem p m dūm. Et ne ascendat. Et descendat em
 dūm in latem. Et qm q vntoy ab igni i minor ali
 q mudi. Alii dicunt exhalatōem p m humidam p m sic
 p m p m ee dūm. p m gravem et ne ascendat. Et descen
 dat tendere in latem. Et qm q vntoy ab igni i
 minor aliq mudi. Alii dicunt exhalatōem a sole
 attractas vntoy a 2. aeris regione q aneigantibusim
 alius ad eadem fune impulsūm dūm dūm qd vntoy
 obitius. q

q m 2. q vntoy affoio q
 vntoy q vntoy ab exhalatōe se frigidi et sicci sicut
 ipse exhalatōe q vntoy a vapore se frigidi et humidi.
 q vntoy v quem hic q vntoy q vntoy exhalatōe calida
 et sicca. Vapor calidus et humidus. Dico 2. q vntoy p vntoy transeunt her

q ad
 vntoy
 p vntoy
 attēce
 hō acci
 qd
 sol

Et purus occidens vntoy indicat sur
 nam. Si v. in ortum maiori apparet. Et si occidat vntoy p vntoy
 vntoy. Si igneus denunciat vntoy. Si ante ipsos ortum rubescit

ne bonae t
 glitis. Dico 2
 autm se v
 vntoy
 ne vntoy
 vntoy

ant nubes ventos, si calalescant & nigris ant pluvies, si
vapens in muni corone albis ungar, et ois evanescant se-
nitem: q' d' se corona aperiat, ventos.

Luna seu splendens & unitem pot
undit: rubescens ventos: nigris unis pluvias. et deha
obscurate, nubes un in montib, et fungi in lucernis,
et ranaq, conitit. Alionum mellefac sive nitem mens
tuppitacum. Vgnus Lutorese affigens, et mar ne vces
ab alto ramiantes. Mare exangie murmurans ventos.
Stae et alia tea anteb, magis pronuntiant q' hoes q' d'
luelib' operib' n' intunt, et solca' metia' di' tam a nat

Cap. 8.

De aquis convectoribus.

Ques 1. Quid fiant nubes? A. Ma nubes e vapor: ia effi-
ens e sol calore suo vaporum evocans, q' vapor omni vnt
ad aum avum deponit ad vntitium calorem, et frige fa-
cus densat, et manet nubes. Ques 2. Quid fiant pluviae?
A. q' nubes e nimis humida solvunt in pluviam plu-
viam autem dicitur in nimbum, et himbent: hic constat
quid sit nimbus, ille grandis q' d' ia fiant per anti-
panctasim. I q' frigus aeris ambientis, q' d' plus p'ls in
vnam colligit. Ad gignendam pluviam, multum cu-
rante videtur, q' conjunctio Saturni cum Jove & Scorpione
& Lib' & Jovane con vnti.

Ques 3. Quid fiant pluviae montosae.
v' p'rium, lapideum, sanguinis, lactis etc? A. radia ami-
ma lucta gran in aere in va vaporib, et calatib, sicut
gam in terra: Sanguis v' et lac se un' appar entia, nam
v'us

vius sanguis et lac, n̄ cauum, ni a p̄rio vivente q̄lis n̄ aed et
vapores & exhalatores. Si v̄ vapores egrediam̄ a h̄is sanguie
& lacte infectis. vnde nubes ex illis collectas dicitur in
ajm̄ q̄ lac & sanguinem refert. q̄d t̄m̄ p̄t fieri v̄ v̄icis solis
q̄t̄ n̄ egrediam̄ a p̄dicitis h̄is.

Quæst̄ f. q̄d sit nebula? Et eē unum
enem nubes in agnes dicitur. q̄ ad pluviam ā inscuriunt
q̄ est nimis tenuis. sicut p̄b̄ ubi ex mentis n̄ v̄is
v̄iant ad nutrim̄. ^{t̄m̄} q̄d̄m̄ si nimis tenuis q̄d̄m̄ nimis
coarsa. Alia t̄m̄ dicitur nebula q̄ vapores crassi in subli-
mo nequeunt ascendere. q̄ si ā h̄is deruam̄ seroniam in
dicitur v̄m̄v̄oram.

Quæst̄ S. q̄d sit nix? Et h̄is eē nubes
facili densitate congelata. et molli q̄m̄ pluvina. h̄is
n̄ eē durior q̄d̄m̄ motum v̄is v̄icem. et p̄r q̄lis ab ead̄
terra participatas. p̄r q̄s t̄m̄ h̄is colorum album. Et in
re sic dicitur nix aqua. Et t̄m̄ q̄ h̄is menturam̄ āris
nimiam. inde n̄ est t̄m̄ v̄is t̄m̄ se alba. In armonia
dicitur nix rubra p̄r exhalatores q̄ in magna copia nimis
ascendunt et v̄is. Nix si nimium durascat. Lapides-
ce in cristallum. sicut aq̄ gelasit in glaciem.

Non omittam̄ et h̄is illam Plinii
indictam̄ in eos q̄ nix ad p̄rum et cibum d̄sticiam̄ deli-
ciosi v̄ant. Et ut inquit (l. 109 c. 4) p̄digia v̄antis:
ubi nives illi glaciem p̄rant. p̄nasq̄ montium in v̄lup-
tatem gula v̄orant. Senecti algos adhibus. exiguasq̄
ut alienis mensibus nix algeat. Decurunt alii aq̄s. moti
et illas h̄imant. Nix it̄q̄ non sic. q̄m̄ v̄is p̄raet.

Quæst̄ S. q̄d sit grando? Et. Grando eē plu-
via in aere congelata p̄r frigus āris ambientis v̄is no t̄m̄
p̄re

tempore. in aliis quae antiparistisimo. Graecis in 2° et 3°
aeris regione. Graecis 7. quod sit glacies? Glacies est aqua
in stagnis et fluminibus congelata. Cuius vis non est frigus
(nam aqua in suo gutturo est frigida in humo: non tamen gela
uit. at si non esset humida in euolenti) sed est frigus et
tremor cum conuulsi. cui admixto est. Sed cum de niue
et grandine quae gelant. quae est aqua in mare perie nata
gelantur. et nigra. ut per in eo quae est sub terra vridas.

Graecis 8. quod sit rore? Aqua non
est vapor tenuissimus. iam effluens est calor moderatus at
temperatus frigore sereno noctis. Et ideo fit in infima
no regione ubi calor moderatus non consumat va
poris et in hoc altius vocat. Sicut sapienter in his hu
midioribus quae in superioribus. quae in istis vaporis die
reguntur a venis. Frigenti maxime vere et decepturo. Ma
ius vero hiemali tempore. quae non in magno frigore conu
esit. et in hoc dinguitur a rore. quae tempus regit magis
calidum.

Graecis 9. quod sit mel? Mel
est succus dulcis factus ex vaporibus terris humiliter
bus vaporum. eaque fit rore. Quae succus foliorum floribus ex
cipit manere in terra. quae aqua in absinthio colligitur non
distinguitur. ut te probat testes. In Sardinia regione mel
amarum. quae aqua in absynthe amaro mellum non
legunt. In Thracia mel dicitur venenosum dicitur
cum est ab herbis venenosissimis. quae est quae mellis in factis pars
sit in hinc vini in idia. olii in supra. Et quae opem non
multum constat ex parte vasisionibus. vinum ex calidibus he
um ex aeris. quae ad loca accommodant. quae sunt multum
sibilibus. et dicitur. Ioannes in de seruo velle habet vides
apud

apud C.

Quæritur J. qd sit manas? Hæc itaq;
 mel. qd est manas. Hebræis daturus in deserto esse epus.
 et spiritum nostrum? Hæc. qm is dicitur quod acrib. qd
 est illa vis. Sic more confectum erat. p. obliquos ste af-
 phicantibus in aere ac li vas passivis. Et ideo di-
 hibet qd daporibus variis. etta.

Cap. 9um B.

De Mariæ solis, et de Luvio.

De in 1. n. in cavite mare d' vram vram. 3. die ist.
 videtur ad eum tum qm nio hie. ut vram ab hœtus. Hæc.
 Et in aliq. putarunt mare de vram sudorem. Mariis visio
 multiplex est. varia n. sumati nra ex diversis regionum qd arguit.
 et ideo dicit in Oceanum Mediterraneum Indicum Caspium
 Germanicum etta. Mariis salcedog vinea ex adustis catatib.
 et a. obis calore. Regit in mare, ne corrumpat, et ut melius
 alia marina aliam. Et unum fuit salsum, et dulce p. sig.

Mariis obis multæ, vram ingenia. alia
 n. sit manas? In hie solus Luvio. ut Phrygium Ligus
 tium Carbonem, Mezi um. alia majinos. Dicit in aliq.
 regionibus signis Luvio inuenerit. Et dicitur in qm in
 alia. Alibi in eod. die multæ res reficit: alibi nimis in
 Cambria Luvio exigent Luvio obigit binis Luvio, et binis il.
 Las dicit. Et ideo.

Quæritur L. Quam sit in obis marini? Alq.
 quam iam est vram, et alia sidera, quæ hie est regionum qd
 tes. De experia, qd obis maris est in glori. Luvio in nu-
 vi Luvio, maris cor in Luvio qm luna est in signis et a. visio.

Dein

Quia Luna possidet in et si uel Luna
non consumit viginti quatuor horas in suo cursu ita ut
manet in terra decem una hora. Quia Luna non sic
in aëre est sed per ea densa illa quae non potest penetrare
et ab aëre et in densis regionibus.

Quia Luna est effluens
effluens illos et quendam qualem attractivam (sicut dicitur
magnetas ad ferrum attrahendum), non videtur solum
quod se impedit ad huc solum. Quia Luna. Quia Luna
manet non habet ad huc? Quia per quatuordecim dies
impediret si uel et. Quia per quatuordecim dies
est signis intra diem et noctem recipit. Quia cum per
venit ex oblique et repetitione viarum insulay. Quia Luna
quod sic et finalis conuenit ad huc manet. Quia ne perueniat
hanc quatuordecim dies et quae et ad huc calore.

Quia attinet ad detursum et per ea ut et
quod inuenit. Quia non potest non induere aliquid sibi in terram
et molitur. Quia et detursum ut factum fuit miraculose.
Quia Luna et per ea opera fuit per in terram per
ad huc in vaporibus. Quia Luna per ad huc aqua super firmamen
tum et Calos. vapores ponit illi et nubes aëris. Quia Luna
Calor et calidus agere ut. ponit cum illi nubes aëris
calum di.

Cap. 10.

De fontibus et fluminibus et illorum quibuslibet.

Quorum in primis est dicitur in terra vicinis magnam aquam
ut inveniunt illi quod Pithagorae Macedoniae iussu Naximio
inueniuntur species. Quia cum obducent muleis in terra subiecta
ora

omnium flumina et fontes. Quidam nō in unam aquam substantiam
 q̄ fontes et flumina manant. Quia alia quō in unam in
 bōis et hēlas in terra vi unibus. Quibant q̄ in hōie ptes
 et fontes et flumina manant. Et in hoc p̄venit q̄ aqua na
 tura minus consumunt ab ariditate terra. Et per cant nō in
 Ethiopia et aliis regionib⁹ aridioris rariore dam flumina
 et fontes.

Aliter quicquid aquam in terra terram gigni ex aere
 et hōi in istis et vaporibus. Quibant et q̄ sic mani ebulli
 rone aqua nunquam diffinit. sicut mare nunquam deficit. Et
 tū defūit. Et per terra aridioris. Et q̄ meatus obcurant et in
 pedunt. Quibant et q̄ aqua mani et calidior et per terras ex
 hōis forte magis calidior. Et tū calidior nō in terra gbas
 vis et hōis est et ex aridior q̄ hōis in mare p
 meant. Et sic aquam supponunt et hōis q̄ extrahunt q̄ me
 diane. Et sic calore quōsi fit aqua. et per in ea q̄ ex mani
 in nubes congelari.

Et videntur in fontium et fluminum
 per unam et man q̄ unam solis et aëris q̄ attrahit aqua
 ad q̄ tū unat ariditas terra. et disponit aëre nō al
 p̄si ut dicitur. Aliq̄m fontis usant et q̄ meatus obcurant.
 et ideo alibi ebulliant. Et q̄ nova arbor per ea q̄m ebulli
 India aqua substantiam se unius aqua tū arboribus cali
 et et continua terra humidior. Et tū lacum sic cum
 terram p̄viam et operi vltio cellam sequenti die humidior
 nimis in dicitur. De aqua inspectio alibi diximus.

Quod si aqua q̄tis. et si fontes rariore
 et imporet ut saxa et hōis. et q̄ et fontes respiciant.
 quādam in ista oia sorbent. alii marinos estus et hōis.
 alii et fontes sunt. alii nocte calidi die frigidi. alii hōis
 ut

cernas caritas ascendit abentias exangit ab hi igni fan-
dant q. sicut stum conseruat ignem. Et tunc de iuxta
aq nigra orium vchona de ab om. at hie e o. Cu per
ign dani aqua calida et balnea e q. Et loq igni sub-
terraneo e sulphure infusa emeant. Et v. p. salsa la van
sunt, catson imbibunt.

Quis quam aqua salubrioris sine? Et
illas q. magis exues et fruida et magis captes saporis
odoris et alium q. sicut purgare q. etm frigidiores et
Lurios. et q. manant in solo puro lapidoso. Et salubros.
Sciend q. de aqm om. et n. hie saporem. Et colorem. Et odo-
rem. q. solo q. les sunt et q. n. mixere q. uos. Et q. sicut q.
in p. n. puris stum n. dani. et ideo q. in aq. repen-
unt. et aduocia.

Cap. Vltimū

De Terra motu subterraneo igne et metalibus

Terra motus fiunt per exhalationes et vapores conuulsi-
et visum terre formam erumpere. Et q. terra mo-
tus tunc maxime accidit q. dai magna calig-
Terra rotio et ut se la inuicem. Et autem fiunt.
q. tanta dai exhalatione uis et Toroy angustias ne
queant contineri, participatissim case fiunt et
transiunt. Motus q. tum q. uentes terram conuulsi-
et conuulsiuit. Punt etm q. uenire terra motus
ab igne. Et q. vento sub terram inclusis et exire con-
natiibus.

De Terra motu in rictum q. duxu
L

Deorsum tendit et in obliquum q in latera terram
 conuertit. Signa terrae motus si si ag in curis ebate
 at si tribata emittat oderem terrum; q signat ex
 hallois sulphureas intus commoueri et niti exire.
 Aliud signum e in tempestiua aenis serenitas q
 indicat exhalatois sub terra occultari. La terra moti
 b^o subta se montosa et cauernosa, q seritim inuulsa
 a man agitate. La calidas et frigida minus subj
 acent terre motib^o q in illis absorbunt exhalatois; in
 idis frigus impedit, ne edentiat.

Non uidei p^obitis tantus terre mo
 tus ut integram p^ouinciam contremuit, et ideo mirau
 losi tota terra contremuit, magna eius pars inspi
 rante X^o p^o. Turant^o etm terra motus, tam gran
 des ut multe urbes, et Regiones a mari sumeride
 fuerint. In mari etm sentium^o terre motus. Duras
 terre motus e q copia exhalatum^o q terra illis n ce
 dit. Jus si timor^o soum ruina^o urbium etia.

Id attinet ad ignem subterrane
 um, quem e dari multis in teris ubi feruit et urui
 tat. qnti q uocabulo nuciati, nuci n sulphure q e
 calidus, et sicus, et bitumine, qd e calidum, et pi
 naze, et qm igne it calis ma. Ex hallois q ante
 panis sim donec accedant bitumeng ignesca
 unt. Loca ignib^o infeta deis apt. C. Sarte. A. C. B.

De metallis esse habe, ma q
 im in man conuertit e altius compis ex uapore
 et ex hallois inera terram, q salitus ex^o terram fit
 no ce gruina. Aliq^o em in aure ferrum, et ex
 lia gran^o ex tali hallo. Cum e metallum q q
 nar

nar ex vapore aquae et ex haec sicca sic graues, et ali-
quā ronescit et a ligni liquesuit. Aliq̄ p̄uane me-
tallas confici ex sulphure, et argenteo viuo, et q̄q̄ au-
tumant ar et fieri aurum et argentum: et ex pe-
nis aduersant.

Ca. gnialis

[Faint, illegible handwriting, likely bleed-through from the reverse side of the page.]

[Faint, illegible handwriting, likely bleed-through from the reverse side of the page.]

